

Geanonimiseerde versie

Vertaling

Zaak C-132/21 – 1

Zaak C-132/21

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

3 maart 2021

Verwijzende rechter:

Fővárosi Törvényszék (Hongarije)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

2 maart 2021

Verzoekende partij:

BE

Verwerende partij:

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (nationale autoriteit voor gegevensbescherming en vrijheid van informatie, Hongarije)

Fővárosi Törvényszék (rechter voor de agglomeratie Boedapest, Hongarije; hierna: „verwijzende rechter”)

[OMISSIS] [nationale procesrechtelijke aspecten]

Voorwerp van het geding: administratief beroep tegen een besluit [OMISSIS] op het gebied van gegevensbescherming

Beslissing:

De verwijzende rechter verzoekt het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van artikel 51, lid 1, artikel 52, lid 1, artikel 77, lid 1, en artikel 79, lid 1, van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van

persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG, gelezen in samenhang met artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

De verwijzende rechter stelt het Hof de volgende vragen:

1. **Moeten artikel 77, lid 1, en artikel 79, lid 1, van [verordening 2016/679] aldus worden uitgelegd dat het in artikel 77 bedoelde administratief beroep een instrument is voor de uitoefening van publiekrechtelijke rechten, terwijl de in artikel 79 genoemde voorziening in rechte een instrument is voor de uitoefening van privaatrechtelijke rechten? Zo ja, volgt hieruit dan dat de toezichthoudende autoriteit die bevoegd is om kennis te nemen van administratieve beroepen bij voorrang bevoegd is om de inbreuk vast te stellen?**
2. **Indien de betrokkene die meent dat de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens inbreuk heeft gemaakt op verordening 2016/679, zowel gebruik maakt van zijn recht om bezwaar aan te tekenen op grond van artikel 77, lid 1, van die verordening, als van zijn recht om een voorziening in rechte in te stellen op grond van artikel 79, lid 1, van diezelfde verordening, brengt een uitlegging in overeenstemming met artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: „Handvest”), dan met zich mee dat:**
 - a) **de toezichthoudende autoriteit en de rechter onafhankelijk van elkaar bevoegd zijn om te onderzoeken of er sprake is van een inbreuk, en aldus tot uiteenlopende conclusies kunnen komen; dan wel dat**
 - b) **het besluit van de toezichthoudende autoriteit inzake de vaststelling van de inbreuk, gelet op de gedelegeerde bevoegdheid van artikel 51, lid 1, van verordening 2016/679 en de bij artikel 58, lid 2, onder b) en d), van diezelfde verordening toegekende bevoegdheden, voorrang heeft?**
3. **Moet de onafhankelijke status die artikel 51, lid 1, en artikel 52, lid 1, van verordening 2016/679 aan de toezichthoudende autoriteit verlenen aldus worden uitgelegd dat de toezichthoudende autoriteit bij de behandeling van en het nemen van een besluit op een overeenkomstig artikel 77 van die verordening aangetekend bezwaar niet gebonden is door de definitieve beslissing van de krachtens artikel 79 van diezelfde verordening bevoegde rechter, en aldus ter zake van dezelfde vermeende inbreuk een andersluidend besluit kan nemen?**

[OMISSIS] [nationale procesrechtelijke aspecten]

Motivering

- 1 De verwijzende rechter, bij wie een geding inzake gegevensbescherming aanhangig is, verzoekt het Hof krachtens artikel 267 VWEU om een voor de beslechting van het hoofdgeding noodzakelijke uitlegging van Unierechtelijke bepalingen.

Voorwerp van het geding en relevante feiten

- 2 Verzoeker was als aandeelhouder van de betrokken naamloze vennootschap (hierna: „verwerkingsverantwoordelijke”) aanwezig op de op 26 april 2019 gehouden algemene vergadering van de verwerkingsverantwoordelijke, waar hij meerdere malen vragen heeft gesteld aan de leden van de raad van bestuur en de andere deelnemers aan de algemene vergadering. Vervolgens heeft verzoeker de verwerkingsverantwoordelijke verzocht om hem de geluidsopname te overhandigen die tijdens de aandeelhoudersvergadering was gemaakt en die op hem betrekking hebbende persoonsgegevens bevatte. De verwerkingsverantwoordelijke heeft aan dat verzoek voldaan, maar heeft aan verzoeker uitsluitend die geluidsfragmenten verstrekt waarop verzoekers eigen stem was vastgelegd, en niet de fragmenten met de opmerkingen van de andere personen. In zijn tegen het besluit van verweerster, in diens hoedanigheid van toezichthoudende autoriteit, aangetekende bezwaar heeft verzoeker ten eerste verzocht vast te stellen dat de verwerkingsverantwoordelijke onrechtmatig en in strijd met verordening 2016/679 had geweigerd om hem een geluidsopname van de aandeelhoudersvergadering te verstrekken die de antwoorden op zijn vragen bevatte, en, ten tweede, de verwerkingsverantwoordelijke te verplichten tot afgifte van de [volledige] geluidsopname. Verweerster heeft vastgesteld dat er geen sprake was van een inbreuk en heeft het bezwaar van verzoeker bij besluit van 29 november 2019 [OMISSIS] afgewezen.
- 3 In het hoofdgeding, dat thans bij de verwijzende rechter aanhangig is, heeft verzoeker tegen het besluit van verweerster administratief beroep ingesteld, waarin hij primair verzoekt om wijziging, subsidiair om vernietiging van het besluit. Verweerster heeft haar in haar besluit uiteengezette standpunt gehandhaafd en geconcludeerd tot verwerping van het beroep.
- 4 Tegelijkertijd heeft verzoeker, gebruik makend van zijn in artikel 79 van verordening 2016/679 gewaarborgde recht op een voorziening in rechte, een vordering bij de civiele rechter ingesteld. De civiele rechter heeft in zijn definitieve beslissing in hoger beroep vastgesteld dat de verwerkingsverantwoordelijke het recht van verzoeker op toegang tot zijn persoonsgegevens had geschonden door te weigeren om hem op zijn verzoek een geluidsopname van de aandeelhoudersvergadering – en met name een opname die de fragmenten met de antwoorden op zijn vragen bevatte – te verstrekken, en heeft de verwerkingsverantwoordelijke daarom verplicht om aan verzoeker een geluidsopname inclusief de desbetreffende fragmenten beschikbaar te stellen. Verzoeker heeft de verwijzende rechter verzocht om in de administratieve beroepsprocedure rekening te houden met de conclusies van de civiele rechter.

Motivering van het verzoek om een prejudiciële beslissing en argumenten van partijen

- 5 Na de definitieve beslissing van de civiele rechter heeft verweerster in het kader van de administratieve beroepsprocedure verzocht om inleiding van een prejudiciële procedure, aangezien zij had geconstateerd dat de toezichthoudende autoriteit en de civiele rechter over parallelle bevoegdheden beschikken. De verwijzende rechter is het eens met het verzoek en is van oordeel dat het voor de beslechting van het geding noodzakelijk is om deze parallelle bevoegdheden af te bakenen, waarvoor een juridische uitlegging door het Hof is vereist.
- 6 Volgens verweerster kan uit artikel 57, lid 1, onder a), van verordening 2016/679 worden afgeleid dat de toezichthoudende autoriteit primair bevoegd is om toezicht te houden op de juiste toepassing van verordening 2016/679 en dat zij primair verantwoordelijk is voor de bescherming van persoonsgegevens in de publieke sector. Noch verordening 2016/679, noch de regels van nationaal procesrecht bepalen echter hoe deze bevoegdheid van de toezichthoudende autoriteit zich verhoudt tot de bevoegdheid van de civiele rechter, die een secundair niveau van rechtsbescherming biedt, hetgeen een fundamenteel probleem doet rijzen met betrekking tot de rechtszekerheid. Zij wijst erop dat de toezichthoudende autoriteit vanwege het bijzondere karakter van de nationale procesrechtelijke regels zelfs niet als gevoegde partij kan deelnemen aan de civiele procedure in de onderhavige zaak en dat zij daardoor niet de gelegenheid heeft gehad haar standpunt in die procedure kenbaar te maken. Zij betoogt dat de onderhavige zaak niet op zichzelf staat en dat zij diverse zaken kent waarin de betrokkenen naar aanleiding van dezelfde inbreuk gelijktijdig een administratieve procedure en een civiele procedure hebben ingeleid.
- 7 Verzoeker is van mening dat zowel de nationale wettelijke regeling als verordening 2016/679 de betrokkenen de mogelijkheid biedt om hun rechten jegens de verwerkingsverantwoordelijke ook bij de civiele rechter te doen gelden. Het is evident dat de civiele rechter bevoegd is om inbreuken op het gebied van gegevensbescherming te onderzoeken en in verband daarmee een schadevergoeding toe te kennen. In het kader van de procedure inzake gegevensbescherming is de rechter in het geheel niet gebonden aan het besluit van de toezichthoudende autoriteit.

Relevante wettelijke bepalingen

- 8 Bepalingen van Unierecht
Artikel 51, lid 1;
Artikel 52, lid 1;
Artikel 57, lid 1, onder a) en f);

Artikel 58, lid 2, onder b) en d);

Artikel 77, lid 1;

Artikel 78, lid 1;

Artikel 79, lid 1;

Artikel 82, lid 6;

van verordening 2016/679.

Artikel 47 van het Handvest.

9 Bepalingen van nationaal recht

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (wet nr. CXII van 2011 over de zelfbeschikking op het gebied van informatie en de vrijheid van informatie; hierna: „wet van 2011”)

„§ 22: In het kader van de uitoefening van zijn rechten kan de betrokkene overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk VI

- a) de Autoriteit verzoeken de rechtmatigheid van de door de verwerkingsverantwoordelijke genomen maatregelen te onderzoeken, indien de verwerkingsverantwoordelijke de uitoefening van zijn in § 14 omschreven rechten heeft beperkt of zijn verzoek strekkende tot de uitoefening van die rechten heeft afgewezen, en
- b) de Autoriteit verzoeken een administratieve procedure inzake gegevensbescherming in te leiden, indien hij van mening is dat de verwerkingsverantwoordelijke, of de door deze aangewezen dan wel in diens opdracht handelende gegevensverwerker, de in wettelijke bepalingen of juridisch bindende handelingen van de Europese Unie vastgelegde voorschriften inzake de verwerking van persoonsgegevens heeft geschonden.

§ 23, lid 1: De betrokkene kan een procedure bij de rechter inleiden tegen de verwerkingsverantwoordelijke en – voor zover de verwerking tot zijn activiteiten behoort – tegen de gegevensverwerker, indien hij van mening is dat de verwerkingsverantwoordelijke of de door deze aangewezen dan wel in diens opdracht handelende gegevensverwerker bij de verwerking van zijn persoonsgegevens de in wettelijke bepalingen of juridisch bindende handelingen van de Europese Unie vastgelegde voorschriften inzake de verwerking van persoonsgegevens heeft geschonden.

[...]

(4) Ook personen die anderszins geen procesbevoegdheid hebben, kunnen partij zijn in de gerechtelijke procedure. De Autoriteit kan zich aan de zijde van betrokkene voegen in de procedure.

(5) Indien de rechter het beroep toewijst en vaststelt dat de inbreuk heeft plaatsgevonden, verplicht hij de verwerkingsverantwoordelijke of de gegevensverwerker om

- a) de onrechtmatige gegevensverwerking te staken,
- b) de rechtmatigheid van de gegevensverwerking te herstellen en
- c) een bepaalde, welomschreven gedragslijn te volgen om de rechten van de betrokkene te waarborgen, en, zo nodig, een beslissing te nemen over de vordering tot schadevergoeding of schadeloosstelling.

[OMISSIS] [wijze van bekendmaking van het in de voorgaande alinea bedoelde arrest]

§ 38, lid 1: De Autoriteit is een zelfstandig overheidsorgaan.

Lid 2: De Autoriteit heeft tot taak de toepassing van het recht inzake de toegang tot gegevens van algemeen belang en tot om redenen van algemeen belang toegankelijke gegevens alsook de bescherming van persoonsgegevens te controleren en te bevorderen en het vrije verkeer van persoonsgegevens in de Europese Unie te bevorderen.

Lid 2a: De taken en bevoegdheden die de algemene verordening gegevensbescherming aan de toezichthoudende autoriteit verleent, worden ten aanzien van personen die onder de rechtsmacht van Hongarije vallen uitgeoefend door de Autoriteit, overeenkomstig het bepaalde in de algemene verordening gegevensbescherming en in deze wet.

Lid 3: Bij de vervulling van haar bij lid 2 en lid 3 opgedragen taken is de Autoriteit overeenkomstig het bepaalde in deze wet in het bijzonder bevoegd om

- a) zowel naar aanleiding van een bezwaar als ambtshalve onderzoek te verrichten;
- b) zowel op verzoek van de betrokkene als ambtshalve procedures inzake gegevensbescherming in te leiden;

[OMISSIS] [voor de zaak niet relevante bepalingen over bevoegdheid]

- e) zich te voegen in gerechtelijke procedures die door derden zijn aangespannen;

[OMISSIS] [voor de zaak niet relevante bepalingen over bevoegdheid]

- h) de bij juridisch bindende handelingen van de Europese Unie, waaronder met name de algemene verordening gegevensbescherming en richtlijn (EU) 2016/680, aan de toezichthoudende autoriteit van de lidstaat opgedragen en andere bij de wet vastgestelde taken uit te voeren.

[...]

Lid 5 De Autoriteit is onafhankelijk en is alleen onderworpen aan de wet, kan geen instructies ontvangen op haar bevoegdheidsgebied en vervult haar taak zelfstandig uit, zonder enige beïnvloeding door instanties. De taak van de Autoriteit kan uitsluitend bij wet worden vastgelegd.

A bíróságok szervezetről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (wet CLXI van 2011 inzake de organisatie en het bestuur van rechtbanken; hierna: wet op de rechterlijke organisatie)

§ 6 De beslissing van de rechter is bindend voor iedereen. Dit geldt ook wanneer de rechter zich in een geding bevoegd dan wel onbevoegd verklaart.”

Aan de vraagstelling ten grondslag liggende redenen

- 10 Het Hof heeft nog geen uitlegging gegeven aan de artikelen 77 en 79 van verordening 2016/679 met het oog op de afbakening van de daarin vervatte bevoegdheden. De artikelen 77 en 79 van verordening 2016/679 voorzien in rechten die betrokkenen parallel kunnen uitoefenen. De parallelle uitoefening van deze rechten kan echter vragen van rechtszekerheid doen rijzen, zoals in het hoofdgeding het geval is. Volgens de nationale procedureregels is het besluit van de toezichthoudende autoriteit niet bindend voor de civiele rechter, zodat niet uitgesloten is dat de civiele rechter met betrekking tot dezelfde feiten tot een andere conclusie komt dan de toezichthoudende autoriteit.
- 11 De verwijzende rechter is de krachtens artikel 78 van verordening 2016/679 tot toetsing van het besluit van de toezichthoudende autoriteit bevoegde bestuursrechter. De bevoegdheid van de toezichthoudende autoriteit bepaalt tevens de bevoegdheid van de verwijzende rechter, aangezien hij bij zijn wettigheidstoetsing beperkt is tot de rechtsvragen die tot de bevoegdheid van de toezichthoudende autoriteit behoren. De verwijzende rechter heeft in het hoofdgeding de taak om de vaststellingen in het besluit van de toezichthoudende autoriteit inzake de schending van verordening 2016/679 te toetsen, terwijl de krachtens artikel 79 van verordening 2016/679 bevoegde civiele rechter over dezelfde rechtsvraag reeds een definitieve uitspraak heeft gedaan. De beslissing van de civiele rechter heeft in het hoofdgeding geen kracht van gewijsde, aangezien de partijen niet dezelfde zijn. Zowel in de civiele procedure als in het hoofdgeding is de persoon op wie de gegevensverwerking betrekking had de eiser. In de civiele procedure is verweerster de verwerkingsverantwoordelijke, terwijl dit in het hoofdgeding de toezichthoudende autoriteit is, die door de verwerkingsverantwoordelijke als belanghebbende in de procedure wordt

ondersteund. In de civiele procedure kan de toezichthoudende autoriteit zich overeenkomstig § 23, lid 4, van de wet van 2011 uitsluitend voegen aan de zijde van de betrokkene. In het onderhavige geval deelt de toezichthoudende autoriteit echter niet het standpunt van verzoeker, maar dat van de verwerkingsverantwoordelijke, zodat niet aan de voorwaarden voor voeging is voldaan.

- 12 Vast staat dat de verwijzende rechter dezelfde feiten en dezelfde inbreuk moet onderzoeken, en dezelfde bepalingen van Unierecht en nationaal recht dient uit te leggen als die waarover de civiele rechter reeds definitief uitspraak heeft gedaan. Volgens de nationale procesrechtelijke voorschriften kan de bestuursrechter, ook al bindt de beslissing van de civiele rechter hem niet, evenwel niet voorbijgaan aan het algemene beginsel van rechtszekerheid volgens hetwelk rechterlijke beslissingen voor eenieder bindend zijn (§ 6 van de wet op de rechterlijke organisatie).
- 13 Volgens de verwijzende rechter kan het doel van de in de artikelen 77 en 79 van verordening 2016/679 voorziene rechtsmiddelen niet gericht zijn op het naast elkaar bestaan van parallelle bevoegdheden om dezelfde feiten en dezelfde inbreuk te onderzoeken, zodat deze bevoegdheden door het Hof dienen te worden afgebakend. Anders kunnen tegenstrijdige beslissingen tot stand komen, hetgeen de rechtszekerheid ernstig zou ondermijnen, zowel vanuit het oogpunt van de verwerkingsverantwoordelijken als vanuit het oogpunt van persoon op wie de gegevensverwerking betrekking heeft.
- 14 De verwijzende rechter overweegt een uitlegging die vergelijkbaar is met die welke is ontwikkeld op het gebied van het mededingingsrecht en volgens welke het zeer wel mogelijk is een onderscheid te maken tussen publieke en privaatrechtelijke handhaving zonder afbreuk te doen aan de bevoegdheden en de rechten van betrokkenen. Overeenkomstig artikel 9, lid 1, van richtlijn 2014/104/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 november 2014 betreffende bepaalde regels voor schadevorderingen volgens nationaal recht wegens inbreuken op de bepalingen van het mededingingsrecht van de lidstaten en van de Europese Unie, zorgen de lidstaten ervoor dat een inbreuk op het mededingingsrecht die door de nationale mededingingsautoriteit door middel van een definitieve inbreukbeslissing is vastgesteld, geacht wordt onweerlegbaar vast te staan voor de behandeling van een schadevordering. De verwijzende rechter stelt vast dat er een parallel bestaat tussen de twee regelingen, aangezien artikel 82, lid 6, van verordening 2016/679, dat betrekking heeft op het uitoefenen van het recht op schadevergoeding, uitdrukkelijk verwijst naar de in artikel 79 genoemde voorziening in rechte (waarvoor volgens de Hongaarse regeling de civiele rechter bevoegd is), terwijl wat betreft de naleving van de verplichtingen die in dezelfde verordening zijn neergelegd, de bevoegdheid in beginsel bij de toezichthoudende autoriteit ligt.
- 15 Volgens de verwijzende rechter is het in artikel 77 van verordening 2016/679 neergelegde rechtsmiddel, ondanks dat het wordt ingesteld middels het aantekenen

van een bezwaar, een instrument voor de uitoefening van publiekrechtelijke rechten, terwijl de in artikel 79 bedoelde voorziening in rechte een instrument voor de uitoefening van privaatrechtelijke rechten is. Volgens de verwijzende rechter kan de betrokken natuurlijke persoon naar eigen inzicht gebruik maken van beide rechtsmiddelen, zonder dat het ene rechtsmiddel een voorwaarde voor of een grond voor uitsluiting van het andere rechtsmiddel vormt. Het Hof heeft in zijn arrest van 27 september 2017 in zaak C-73/16, *Peter Puškár en a Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, a Kriminálny úrad finančnej správy* (EU:C:2017:725) (hierna: arrest Puškár, zaak C-73/16) geoordeeld dat „artikel 47 van het Handvest aldus moet worden uitgelegd dat het niet in de weg staat aan nationale wettelijke bepalingen op grond waarvan een persoon die beweert dat zijn door richtlijn 95/46 gewaarborgde recht op bescherming van persoonsgegevens is geschonden, pas een voorziening in rechte kan instellen nadat hij eerst de beschikbare administratieve beroepswegen heeft uitgeput, mits de wijze waarop in concreto over die beroepswegen kan worden beschikt, het in die bepaling bedoelde recht op een doeltreffende voorziening in rechte niet onevenredig aantast” (arrest Puškár, zaak C-73/16, antwoord op de eerste vraag). Het Hof heeft in dat arrest bevestigd dat het voorafgaand doorlopen van administratief beroep beantwoordt aan rechtmatige doelstellingen van algemeen belang, zoals de doelstelling die erin bestaat de rechterlijke instanties geschillen die rechtstreeks door de betrokken bestuurlijke instantie kunnen worden beslecht, te besparen, en de doeltreffendheid van de gerechtelijke procedures te vergroten met betrekking tot geschillen waarin een voorziening in rechte wordt ingesteld ondanks het feit dat reeds bezwaar is aangetekend (arrest Puškár, zaak C-73/16, punt 67).

- 16 Anders dan in het arrest Puškár, zaak C-73/16, stelt de Hongaarse nationale wettelijke regeling het uitputten van de beschikbare administratieve beroepswegen niet als voorwaarde voor de toegang tot de rechter. De in het hoofdgeding aan de orde zijnde uitleggingsvraag rijst juist omdat de parallel ingestelde beroepsmiddelen tot uiteenlopende uitkomsten kunnen leiden. Wanneer een natuurlijke persoon parallel beide beroepswegen bewandelt om op te komen tegen dezelfde schending van zijn rechten, is het noodzakelijk om de bevoegdheden van de toezichthoudende autoriteit – en tevens die van de administratieve rechter die krachtens artikel 78 van verordening 2016/679 bevoegd is om het besluit van de toezichthoudende autoriteit te toetsen – af te bakenen van de bevoegdheid van de krachtens artikel 79 van verordening 2016/679 bevoegde civiele rechter die de civielrechtelijke vordering beoordeelt, teneinde te kunnen bepalen welke instantie met voorrang bevoegd is om de inbreuk vast te stellen. Volgens het arrest Puškár, zaak C-73/16, beantwoordt de vergroting van de doeltreffendheid van de gerechtelijke procedures aan een rechtmatige doelstelling van algemeen belang, die naar het oordeel van de verwijzende rechter in alle lidstaten moet worden verwezenlijkt, ongeacht de verschillen tussen de nationale procedureregels.
- 17 Het parallellisme tussen verticaal verdeelde bevoegdheden is bovendien ook problematisch omdat de verwezenlijking van de in overweging 117 van verordening 2016/679 geformuleerde doelstelling – te weten dat er met het oog op

de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens in elke lidstaat een toezichthoudende autoriteit wordt ingesteld die bevoegd is haar taken en bevoegdheden volstrekt onafhankelijk uit te oefenen –, die de lidstaten op grond van artikel 51, lid 1, van de AVG dienen na te streven, deels zou worden belemmerd wanneer de voorziening in rechte vooraf zou gaan aan het administratief beroep. Wanneer het parallelisme tussen het administratief beroep en de voorziening in rechte wordt aanvaard, zou de eerder genomen definitieve beslissing van de rechter bindend zijn voor de toezichthoudende autoriteit bij de beoordeling van een bezwaar dat betrekking heeft op dezelfde feiten. Hierdoor zou de in artikel 58 van verordening 2016/679 aan de toezichthoudende autoriteit toegekende bevoegdheid worden beperkt.

- 18 In de thans voor het Hof aanhangige zaak C-645/19, Facebook Ireland Limited, Facebook Inc., Facebook Belgium BVBA tegen Gegevensbeschermingsautoriteit, heeft advocaat-generaal Bobek in de punten 95 tot en met 97 van zijn conclusie van 13 januari 2021 (hierna: conclusie van de advocaat-generaal, zaak C-645/19, Facebook) uiteengezet dat een hoog niveau van bescherming van de rechten van natuurlijke personen in zijn optiek het beste gewaarborgd wordt door consistentie. Volgens de verwijzende rechter is coherentie tussen administratieve en gerechtelijke rechtsmiddelen niet alleen op horizontaal niveau, door de werking van het één-loketmechanisme, maar ook op verticaal niveau een vereiste om de naleving van artikel 47 van het Handvest te waarborgen. Het in artikel 47 van het Handvest van de grondrechten neergelegde recht op een doeltreffende voorziening in rechte kan slechts worden gewaarborgd door te zorgen voor rechtszekerheid, dat wil zeggen voor uniforme rechtstoepassing door de onafhankelijke instanties waarbij beroep kan worden ingesteld. Om deze uniformiteit te bewerkstelligen moet worden vastgelegd welke van de beroepswegen die door natuurlijke personen parallel kunnen worden bewandeld voorrang geniet. Hiervoor is uitlegging van verordening 2016/679 onontbeerlijk, aangezien zowel de toezichthoudende autoriteit als de rechter binnen hun eigen bevoegdheden onafhankelijke beslissingen kunnen nemen.
- 19 In het voor de verwijzende rechter aanhangige geding inzake de rechterlijke toetsing van het besluit van de toezichthoudende autoriteit krachtens artikel 78 van verordening 2016/679, manifesteert het vraagstuk van parallelle bevoegdheden zich reeds op horizontaal niveau, tussen de administratieve en de civiele rechter. Indien de bevoegdheden niet kunnen worden afgebakend en dezelfde persoon ter zake van dezelfde vermeende inbreuk tegelijk zowel administratief beroep krachtens artikel 77, als beroep in rechte krachtens artikel 79 van verordening 2016/679 instelt, rijst de in punt 171 van de conclusie van de advocaat-generaal in de zaak C-645/19, Facebook, opgeworpen vraag tevens in verband met de respectieve bevoegdheden van de administratieve en de civiele rechter, in die zin dat er tussen de voor de toetsing van de door de toezichthoudende autoriteit gevolge procedure krachtens artikel 78 bevoegde administratieve rechter en de op grond van artikel 79 bevoegde civiele rechter een parallelle „wedloop naar de eerste uitspraak” zou kunnen ontstaan. Dit zou erop neerkomen dat in feite de rechter die als eerste een onherroepelijk vonnis

uitspreekt, bevoegd is om te beslissen of de gegevensverwerking in het specifieke geval rechtmatig of onrechtmatig was.

- 20 De verwijzende rechter is het eens met de argumentatie van de toezichthoudende autoriteit dat de uit artikel 51, lid 1, van verordening 2016/679 voortvloeiende machtiging en de in de artikelen 57, lid 1, onder a) en onder f), en 58, lid 2, onder b) en c), van verordening 2016/679 vastgelegde taken en bevoegdheden de toezichthoudende autoriteit de primaire bevoegdheid verlenen om de naleving van de bij deze verordening opgelegde verplichtingen te onderzoeken en te controleren. Gelet hierop geeft hij het Hof in overweging om de uitlegging te bevestigen volgens welke wanneer ter zake van dezelfde inbreuk administratief beroep bij de toezichthoudende autoriteit is of wordt ingesteld, het besluit van de toezichthoudende autoriteit – en de beslissing van de administratieve rechter die dat besluit toetst – doorslaggevend is voor de vraag of er sprake is van een inbreuk, en de vaststellingen van de krachtens artikel 79 van verordening 2016/679 bevoegde civiele rechter in die administratieve beroepsprocedures niet bindend zijn.
- 21 Voor de beslechting van het hoofdgeding is het noodzakelijk om tot een afbakening te komen van de respectieve bevoegdheden van de toezichthoudende autoriteit, de met de toetsing van het besluit van de toezichthoudende autoriteit belaste administratieve rechter en de krachtens artikel 79 van verordening 2016/679 bevoegde civiele rechter om de inbreuk vast te stellen, aangezien wanneer de voorrang van de bevoegdheid van de toezichthoudende autoriteit niet zou worden bevestigd, de verwijzende rechter gelet op het rechtszekerheidsbeginsel de vaststellingen van de definitieve beslissing van de civiele rechter als doorslaggevend moet beschouwen, zonder zelf de rechtmatigheid van de vaststellingen van het besluit van de toezichthoudende autoriteit met betrekking tot de inbreuk te kunnen afwegen, hetgeen in feite zou neerkomen op de uitholling van zijn in artikel 78 van verordening 2016/679 vastgestelde bevoegdheid.
- 22 Handhaving van de huidige situatie zou daarnaast leiden tot algemene rechtsonzekerheid, aangezien in dat geval de chronologische volgorde van de respectieve beslissingen van de administratieve en de civiele rechter bepalend zou zijn voor de vraag welke beslissing bindend is voor nog aanhangige beroepsprocedures.

[OMISSIS] [nationale procesrechtelijke aspecten]

Boedapest, 2 maart 2021

[OMISSIS] [ondertekeningen]